

Møte i biblioteksystemleverandørgruppen 25.11.2025

Deltagere: Ellen Enge, Eirik Hagen, Magdalena Olofsson (Axiell), Thomas P Johnsen (Bibliotekservice), Roger Niva, Monika Skybakmoen, Tore Morkemo (BibliotekSystemer), Elise Conradi (Biblioteksentralen), Fride Fosseng (Bokbasen), Trygve Kikut (KS Digital), Stefan Midtgaard, Jesper Hansen (Systematic), Michael Mørk Amundsen, Arnvid Hellebust (Sikt), Kenneth Lie (Tind), Helen Sakrihei, Hilde Høgås, Venke Uglenes (ref), (Nasjonalbiblioteket)

Frafall: Magnus Enger (Libriotech)

Emne: Møte i Biblioteksystemleverandørgruppa

Agenda

1. Kort presentasjon av deltakere og "runde rundt bordet"
2. Metadatabrønnen
3. Smutthull i bestilling av fjernlån
4. NNCIP og fjerninnlevering
5. Oppdatert mandat
6. Eventuelt
7. Neste møte

1. Runde rundt bordet

Axiell

Jobber for tiden med:

- Nye funksjoner knyttet til K-fond bøker.
- Data inn til bokbasestatistikken, alle folkebiblioteka er aktiverte.
- Implementering av API i forbindelse med bortfalte lånere, kommer neste oppdatering

Bibliotekservice

Jobber for tiden med:

- Konverteringer Micromark3

Bibliotek-Systemer

Jobber for tiden med:

- Mye opprydding, feilsøking og tilpasninger i både Nasjonalt låneregister og Biblioteksøk.
- Fått på plass bibliotekstatistikken til Bokbasen
- Public library application,

Biblioteksentralen

Jobber for tiden med:

- Store systemskifter
- Byttet nettbutikk,
- Byttet metadataforvaltningssystemet,
- Byttet ERP-systemet.
- Utvikler tjenestene Forrige bok og Library Content.

Bokbasen

Jobber for tiden med:

- Bibliotekstatistikk, henter inn fra div biblioteksystemer. Satser på å levere før nyttår.
- Metadataleveransen, leverer i Onix
- Neo - norske emneord: tesaurusen er ferdig utviklet og er tatt i bruk av Bokbasen og BS i forbindelse med metadataleveransen. Ytterligere oppdateringer og utvidelser av tesaurusen foretas fortløpende.

KS Digital

Jobber for tiden med:

- Felles formidlingsløsning,
- Digitale innholdstjenester

Nasjonalbiblioteket

Jobber for tiden med:

- Fast ordning for metadataleveransen fra juni 2025,
- Intern omorganisering, som samler tjenestene som jobber mot og med bibliotektenester. Ny avdeling, fire seksjoner ny avdelingsleder Grete Madsbakken
- Depotbiblioteket bytter system for automatlageret i løpet av 2026

Systematic

Jobber for tiden med:

- Ruller ut til nye bibliotek,
- Jobber med NCIP og fjernlånssamarbeidet til norske kunder

Sikt

Jobber for tiden med:

- Oria går over til Primo VE, og vil integrere søkegrensesnittet i Alma
- Samtidig som vi bytter system for Oria, legger vi ned integrert skjema for fjernlån og flytter fjernlån over til Biblioteksøk

Tind

Jobber for tiden med:

- Jobber framover mot integrering mot Metadatabrønnen, og Biblioteksøk,

2. Metadatabrønnen

Elise Conradi presenterer brønnen: (se ark - presentasjon)

Metadatabrønnen vil kun inneholde bibliografiske ressurser.

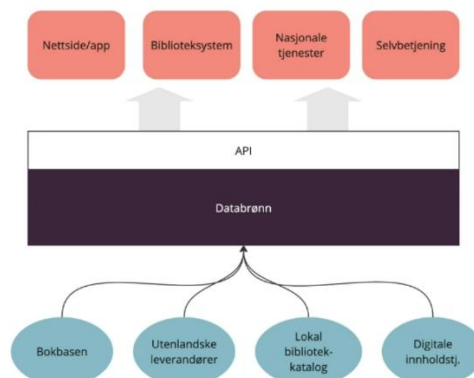
Bibliotekentralen vil invitere systemleverandører og bibliotek til et prosjekt som skal definere hvordan bibliografiske data skal tilgjengeliggjøres som lenkede data.

Invitasjon vil komme i januar.

Spørsmål om Biblioteksentralen har sett til internasjonale aktører og internasjonalt samarbeid i arbeidet? Det finnes ulike måter å representere entitetsbaserte metadata, og dette er en utfordring. Sverige bl.a. har en valgt BIBFRAME. Danmark har sin egen versjon av entitetsbasert metadatabrønn.

Bibliotekenes databrønn

- Data importeres fra ulike kilder og vedlikeholdes ett sted.
- Data lagres som entitetsbaserte data i en verksstruktur.
- Data tilgjengeliggjøres for de tjenestene som trenger det gjennom APIer.
- Mål: Databrønnen inneholder metadata for samtlige fysiske og digitale bibliografiske ressurser i (folke- og skole)bibliotekenes samlinger.

Innhøsting av data

- Vi importerer data i ulike formater (ONIX, Marc, proprietære). Disse blir konvertert til entiteter og deduplisert (matchet med det som finnes i brønnen fra før). Når vi ikke finner match, oppretter vi en ny entitet.
- Katalogdata høstes inn via OAI-PMH
 - Det er som regel stor overlap mellom det bibliotekene har i katalogene sine, og det vi har i brønnen fra før. Gjennomsnittlig 70-80% overlap.
- Vi henter foreløpig inn alt som sendes via OAI-PMH til Biblioteksøk
- På sikt: Vi må se på hvordan vi kan høste inn periodika

Eksport av data

- Vi konverterer data til Marc21-formatet og tilgjengeliggjør katalogposter fra brønnen via SRU og OAI-PMH
 - Lenkede data prosjekt
 - Mål: Spesifisere hvordan lenkede data (i form av RDA-RDF) best bør gjøres tilgjengelig for bibliotek
 - Prosjektet ledes av Biblioteksentralen. Vi ønsker oss innspill og fortløpende avklaringer fra feltet (biblioteksystemleverandører og andre aktører)
- Oppstart januar 2026. Invitasjon til deltakelse kommer.

Søk og tjenesteutvikling

- Vi tilgjengeliggjør data fra brønnen gjennom to JSON-API-er:
 - PLAS
 - Cordata
 - Datagrunnlag for felles formidlingssystem, evt andre nasjonale tjenester?
 - Leverer kun metadata og enkel beholdningsinformasjon (hvilke bibliotek har ressursen i sin samling)
 - Leverer ikke eksemplarinformasjon (hvor mange eksemplarer har biblioteket i sin samling) og eksemplarstatus (er de på hylla, utlånt, osv)
- > God tjenesteutvikling for bibliotek vil kreve integrasjoner med både metadatabrønnen og biblioteksystemer**

Hva er allerede klart?

- Vi har importert Bibbi-basen og høstet inn 58 bibliotekskataloger
- Vi leverer Marc-data fra brønnen til biblioteksystemene
- Vi katalogiserer rett mot brønnen
- Vi høster fortløpende data fra Bokbasen
- Vi har satt opp høsting mot Filmoteket og koblet opp mot appeltermer/Forrigebok
- Vi har satt opp en søkemotor mot brønnen

I 2026

- Metadatabrønnen lanseres tidlig 2026
 - Søkegrensesnitt
 - APIer er klare for tjenesteleverandører
- Vi setter i gang med innhøsting av alle bibliotekskataloger
- Vi kobler på flere digitale innholdstjenester fortløpende
- Lenkede data prosjekt (januar-juni)

Fremtidig katalogisering?

- Store muligheter for å effektivisere metadataflyt ved å åpne opp for at bibliotek kan katalogisere direkte inn i brønnen
 - Unngår dobbeltarbeid
 - Sentraliserer kvalitetssikring
 - Enklere deling av data

Sak 3. Smutthull i bestilling av fjernlån

(se vedlagt notat for bakgrunn av sak)

Bibliotek-Systemer: Det er et hull i NCIP som gjør at det kommer for lite informasjon i feilmeldingen som kommer tilbake fra systemet i Deichman. Det gjør at prosessen forsetter til neste bestilling selv med feilmelding. Det gjør at lånere får bestille fjernlån selv om de skulle vært stoppet.

Bibliofil har lagt inn en stopp ved reservasjon, som gjør at neste bestilling stopper (eller går i loop), Bibliofil har også en svarteliste som blokkerer enkeltlånere, men med lite informasjon til. Biblioteksøk håndterer at låner er svartelistet. Utestående purregebyr og regninger håndteres ikke.

Systematic etterlyser nye retningslinjer/profil i NCIP som kan håndtere ulike typer feilmeldinger. Og har lagt til noen forslag som kan implementeres som NCIP og legges til i Bibsøk.

Roger: Kan lage en Request for comments- for å se om det er flere behov. Eller om det kun er to ulike feilmeldinger- blokkering av person, eller blokkering pga. allerede dublettbestillinger. Problematikken oppstår ved låner som er blokkert på hentebibliotek, men Biblioteksøk fungerer slik at bestillingene går videre.

Møtet ble enige om at Roger og Stefan lager et utkast til nytt innhold i NCIP som dekker denne problematikken. Utkastet skal sendes til alle leverandørene til godkjenning, og Nasjonalbiblioteket innlemmer den nye teksten i NNCIP.

Sak 4. NNCIP og fjerninnlevering

Systematic innledet og har sendt ved dokumentasjon rundt to problemstillinger (se vedlagte notat, sak nummer 4.)

De har behov for noen retningslinjer for hvordan bla.a materialnummer blir lest og tolket, og etterspør retningslinjer og/eller bruk av NNCIP standarden.

Eksempelene inneholdt nummer med kolon, og spørsmål om hvordan systemene skal lese kolon. Systematic ønsker seg felles regler og enhetlig tolkning

Sikt uttrykte skepsis til å gjøre det til en del av den norske NCIP-profilen at man kun skal lese en del av verdien som ligger i ID-feltet når ID-typen er RFID. De støtter standardisering av hva som skal stå i feltet.

Møtet enige om at det er behov for å tydeliggjøre informasjonen.

Enighet i møtet om at Systematic og Biblioteksystemer går nærmere inn og beskriver problematikken, og kommer med forslag til en løsning. Deler med alle medlemmer i gruppen.

Feilinnlevering

Systematic etterlyser en felles feilmelding som gir mening når «lookupitem» feiler.

Runde rundt bordet om andre har behov for eller hvilke feilmeldinger som andre bruker av type «uklar» (i motsetning til ja, eller nei)

Alma sender «temporary processing failure», Bibliofil sender ikke feilinnleveringsdata til andre enn Alma og Cicero. Axiell sender «no request» feil.

Systematic dropper problemstillingen og legger også inn en «temporary processing failure» melding.

Base bibliotek

Feil i URL'er fra BaseBibliotek

Systematic har meldt inn sak der de ser eksempler på at URL-'en i BaseBibliotek inneholder newlines og/eller whitespaces. Det bør legges inn en kontroll i BaseBibliotek som sikrer at URL-en er korrekt.

Nasjonalbiblioteket tar oppfordringen, og ser hva som må endres for å få lagt inn en validering av data. Nasjonalbiblioteket gjør oppmerksom på at systemleverandørene selv kan legge inn system-URL'er i BaseBibliotek.

5. Oppdatert mandat

Nasjonalbiblioteket har forslag til oppdatert mandat, som tar hensyn til ny måte å organisere møtene på (se vedlagt notat til møtet)

Ingen spesifikke kommentarer

Kommentar: må redirecte biblev.no til bibliotekutvikling.no.

PS. Bibliotek-Systemer har redirigert sidene til bibliotekutvikling, 25.nov.

6. Eventuelt

Biblioteksystemer: Etterlyser status på tidligere sak om fjernlånsbegrensninger på valg av hentebibliotek i Biblioteksøk. Det ble tatt opp sak om nye felt i Base bibliotek for å kunne differensiere mer på utlån og innlån i perioder i Biblioteksøk.

Nasjonalbiblioteket følger opp tidligere e-poster og notater om saken, og implementering i Base bibliotek.

7.Neste møte

Neste møte tirsdag 12. mai klokka 10:00